

**Instytut Kulturoznawstwa
Akademia Ignatianum w Krakowie**

Zagadnienia do licencjackiego egzaminu dyplomowego z Kulturoznawstwa

Część ogólna – Zestaw zagadnień obowiązujący wszystkich studentów

1. Pojęcie kultury i jej podstawowe kategorie.
2. Relacje natura – kultura, kultura – cywilizacja oraz kultura - religia.
3. Kształtowanie się kultury europejskiej w oparciu o tradycję Grecji, Rzymu i tradycję judeochrześcijańską.
4. Podstawowe wartości i ideały kulturowe Europy (m.in. wolność jednostki, własność, równość, państwo prawa, tolerancja) – ich geneza i rozwój historyczny.
5. Wzajemne zależności pomiędzy kulturą i życiem społecznym.
6. Tradycja oraz jej wpływ na tożsamość kulturową.
7. Naród jako czynnik kulturotwórczy.
8. Główne problemy filozoficzne i ich przedstawiciele w wybranej epoce (starożytność, średniowiecze, filozofia nowożytna, filozofia współczesna).
9. Przemiany w kulturze artystycznej na przełomie XIX i XX wieku i w I poł. XX wieku
10. Główne religie świata: hinduizm, buddyzm, judaizm, chrześcijaństwo, islam.
11. Rola Biblii w rozwoju kultury (m.in. kształtowanie tożsamości narodowej, postaw religijnych, ikonografii oraz przykłady motywów i wątków biblijnych w różnych dziełach sztuki, muzyki, literatury itp.).
12. Chrześcijaństwo a kultura nowożytna i współczesna.

Zagadnienia do wyboru w zależności od realizowanej specjalności

Specjalność: Sztuki wizualne i teatr

1. Kierunki i tendencje w sztuce polskiej XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem sztuki związanej z Krakowem.
2. Najważniejsi twórcy w historii teatru, z uwzględnieniem sceny polskiej (charakterystyka autorów i ich dzieł).
3. Instytucje kultury: aspekty teoretyczne i praktyka funkcjonowania (ze szczególnym uwzględnieniem instytucji teatralnych i muzealnych).

Specjalność: Cyberkultura i media

1. Cyberkultura: pojęcie, historia, problemy, aspekty technologiczne.
2. Systemy medialne w Polsce i na świecie.

3. Media cyfrowe i konwergencja mediów – aspekty praktyczne (reklama, wykorzystanie w filmie, fotografii, itp.).

Specjalność: Zarządzanie instytucjami kultury

1. Polityka, instytucje i programy dotyczące kultury w Polsce i w UE.
2. Public Relations – modele i strategię.
3. Zarządzanie projektem – scharakteryzuj cykle życia projektu.

Polecana literatura (do wyboru, w zależności od tezy):

- Adamek Z., *Elementy wiedzy o kulturze*, Tarnów 2001.
- *Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów*, red. A. Mencwel (seria *Wiedza o kulturze*), Warszawa 2005.
- *Antropologia kultury wizualnej* (seria *Wiedza o kulturze*), red. I. Kurz, P. Kwiatkowska, Ł. Zaremba, Warszawa 2012.
- Białostocki J., *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery*, Warszawa 2001.
- *Cywilizacje starożytne*, praca zbiorowa pod red. A. Cotterella, Łódź 1990.
- Dawson Ch., *Zależność między religią a kulturą*, tłum. I. Zielińska, w: F. Adamski, *Człowiek, wychowanie, kultura. Wybór tekstów*, WAM, Kraków 1993, s. 188-197.
- Dobrowolski T., *Sztuka Krakowa*, Kraków 1959.
- Dziamski G., *Kulturoznawstwo, czyli wprowadzenie do kultury ponowoczesnej*, Gdańsk 2016.
- Gałuszka D., Ptaszek G., Żuchowska-Skiba D. red., *Technokultura: transhumanizm i sztuka cyfrowa*, Kraków 2017.
- *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze*, red. Kłoskowska A., Wrocław 1991 (rozdziały: *Kultura, Kultura narodowa, Tradycja*).
- Estreicher K., *Historia sztuki w zarysie*, Warszawa 1982.
- Gajda J., *Antropologia kultury. Cz. 1. Wprowadzenie do wiedzy o kulturze*, Toruń 2005.
- Gawel Ł., *Szlaki dziedzictwa kulturowego. Teoria i praktyka zarządzania*, Kraków 2011.
- Gawlikowski M., Sztetyło Z., *Zarys cywilizacji starożytnego świata*, Warszawa 1986.
- Goban-Klas T., *Zarys historii i rozwoju mediów. Od malowideł naskalnych do multimedii*, Kraków 2001.
- Gombrich E.H., *O sztuce*, Warszawa 1997.
- Hopfinger M., *Literatura i media po 1989 roku*, Warszawa 2010.
- Jaroszewski T., *Architektura doby Oświecenia w Polsce. Nurty i odmiany*, Warszawa 1971.

- Jastrzębowska E., *Sztuka wczesnochrześcijańska*, Warszawa 1988.
- Karpowicz M., *Barok w Polsce*, Warszawa 1988.
- Kębłowski Z., *Polska sztuka gotycka*, t. I -II, Warszawa 1976.
- Kumaniecki K., *Kultura starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 1988.
- Koch W., *Style w architekturze*, Warszawa 1998.
- Kozakiewiczowie H. i S., *Renesans w Polsce*, Warszawa 1987.
- Levey M., *Od Giotto do Cezanne'a. Zarys historii malarstwa*, Warszawa 1974.
- Levinson P., *Nowe nowe media*, Kraków 2010.
- Lisowska-Magdziarz M., *Media powszednie*, Kraków 2008.
- Lorentz S., Rottermund A., *Klasycyzm w Polsce*, Warszawa 1984.
- Maritain J., *Religia i kultura*, Warszawa 2007.
- Mikułowski-Pomorski J., *Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i komunikowaniu medialnym*, Kraków 2006.
- Miłobędzki A., *Zarys dziejów architektury w Polsce*, Warszawa 1989.
- Mroczo T., *Polska sztuka przedromańska i romańska*, Warszawa 1978.
- Osińska B., *Sztuka i czas*, Warszawa 1984.
- *Pięć wielkich religii świata: hinduizm, buddyzm, islam, judaizm, chrześcijaństwo*, red. E. Brunner-Traut, Warszawa 2002.
- Piwocki K., Porębski M., *Dzieje sztuki w zarysie*, t. I-III, Warszawa 1988.
- Podgórnik I., *Romanizm w Krakowie*, Kraków 1985.
- Ponaratt R., *Człowiek, kultura, cywilizacja*, Poznań 2001.
- Porębski M., *Granica współczesności. Ze studiów nad kształtowaniem się poglądów artystycznych XX wieku*, Wrocław 1965.
- Rietbergen P., *Europa. Dzieje kultury*, Warszawa 2001.
- Rożek M., *Przewodnik po zabytkach Krakowa*, Kraków 2006.
- Rzepińska M., *Siedem wieków malarstwa europejskiego*, Wrocław 1986.
- Simon M., *Cywilizacje wczesnego chrześcijaństwa*, przeł. E. Bąkowska, Warszawa 1979.
- Stabryła S., *Historia kultury europejskiej. Starożytność*, Wydawnictwo WAM, Kraków 2013.
- Stabryła S., *Zarys kultury starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa 2007.
- Starowieyski M. (red.), *Tradycje biblijne. Biblia w kulturze europejskiej*, Kraków 2011.
- Szopski M., *Komunikowanie międzykulturowe*, Warszawa 2005.
- *Sztuka świata*, t. 1-10, Wydawnictwo Arkady, Warszawa 1989–1996.
- Świechowski Z., *Architektura romańska w Polsce*, Warszawa 2000.
- Węclawowicz T., *Gotyckie bazyliki Krakowa*, Kraków 1993.
- Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Furman W., *Gatunki dziennikarskie - teoria - praktyka- język*, Warszawa 2006.

Ponadto:

**A) TEORIA i METODOLOGIA KULTUROZNAWSTWA. PRACE
PODSTAWOWE:**

Badanie kultury: elementy teorii antropologicznej, M. Kempny, M. Nowicka (red.), Warszawa 2003 (rozdziały dotyczące teorii i metodologii badań kulturowych)

- Baldwin E., Longhurst B., McCracken S., Ogborn M., Smith G., *Wstęp do kulturoznawstwa*, przeł. M. Kaczyński, J. Łoziński, T. Rosiński, Poznań 2007 (przede wszystkim rozdziały poświęcone teorii kultury).
- Burszta W.J., *Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*, Poznań 1998 (ogólna orientacja w całości dzieła).
- Fiske J., *Zrozumieć kulturę popularną*, przeł. K. Sawicka, Kraków 2010 (ogólna orientacja w dziele).
- Storey J., *Studia kulturowe i badania kultury popularnej. Teorie i metody*, przeł. J. Barański, Kraków 2003 (wprowadzenie i ogólna orientacja w całości dzieła).

**B) TEORIA i METODOLOGIA KULTUROZNAWSTWA. PRACE
UZUPEŁNIAJĄCE:**

- Barański J., *Kulturoznawstwo - nowa superdyscyplina nauk o człowieku?*, w: *Tożsamość kulturoznawstwa*, A. Pankowicz, J. Rokicki, P. Plichta (red.), Kraków 2008, s. 35-44.
- Collier J., Collier M., *Zasady badań wizualnych*, przeł. M. Korzewski, w: *Fotospołeczeństwo: antologia tekstów z socjologii wizualnej*, M. Bogunia-Borowska, P. Sztompka, Kraków 2012, s. 707-723.
- Geertz C., *Opis gęsty: w poszukiwaniu interpretatywnej teorii kultury*, w tegoż: *Interpretacja kultur. Wybrane eseje*, przeł. M.M. Piechaczek, Kraków 2005, s. 17-47 (ogólna orientacja w całości dzieła).
- Krzemień-Ojak S., *Kulturoznawstwo - pojęcie i problem*, „Kultura Współczesna”, 2/1999, s. 33-35.

Akademia Ignatianum w Krakowie
WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
31-501 Kraków, ul. Kopernika 26
tel. 12 39 99 510, fax 12 39 99 501

DZIEKAN
Wydziału Filozoficznego
Akademii Ignatianum w Krakowie
dr hab. Tomasz Hołda SJ, prof. AIK

Ponadto:

**A) TEORIA i METODOLOGIA KULTUROZNAWSTWA. PRACE
PODSTAWOWE:**

Badanie kultury: elementy teorii antropologicznej, M. Kempny, M. Nowicka (red.), Warszawa 2003 (rozdziały dotyczące teorii i metodologii badań kulturowych)

- Baldwin E., Longhurst B., McCracken S., Ogborn M., Smith G., *Wstęp do kulturoznawstwa*, przeł. M. Kaczyński, J. Łoziński, T. Rosiński, Poznań 2007 (przede wszystkim rozdziały poświęcone teorii kultury).
- Burszta W.J., *Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje*, Poznań 1998 (ogólna orientacja w całości dzieła).
- Fiske J., *Zrozumieć kulturę popularną*, przeł. K. Sawicka, Kraków 2010 (ogólna orientacja w dziele).
- Storey J., *Studia kulturowe i badania kultury popularnej. Teorie i metody*, przeł. J. Barański, Kraków 2003 (wprowadzenie i ogólna orientacja w całości dzieła).

**B) TEORIA i METODOLOGIA KULTUROZNAWSTWA. PRACE
UZUPEŁNIAJĄCE:**

- Barański J., *Kulturoznawstwo - nowa superdyscyplina nauk o człowieku?*, w: *Tożsamość kulturoznawstwa*, A. Pankowicz, J. Rokicki, P. Plichta (red.), Kraków 2008, s. 35-44.
- Collier J., Collier M., *Zasady badań wizualnych*, przeł. M. Korzewski, w: *Fotospołeczeństwo: antologia tekstów z socjologii wizualnej*, M. Bogunia-Borowska, P. Sztompka, Kraków 2012, s. 707-723.
- Geertz C., *Opis gęsty: w poszukiwaniu interpretatywnej teorii kultury*, w tegoż: *Interpretacja kultur. Wybrane eseje*, przeł. M.M. Piechaczek, Kraków 2005, s. 17-47 (ogólna orientacja w całości dzieła).
- Krzemień-Ojak S., *Kulturoznawstwo - pojęcie i problem*, „Kultura Współczesna”, 2/1999, s. 33-35.

Akademia Ignatianum w Krakowie
WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
31-501 Kraków, ul. Kopernika 26
tel. 12 39 99 510, fax 12 39 99 501

DZIEKAN
Wydziału Filozoficznego
Akademii Ignatianum w Krakowie
dr hab. Tomasz Hołda SJ, prof. AIK